

Etický kodex pro auditory a účetní
znalce

Mezinárodní standardy pro řízení
kvality (ISQC)

Ing. Pavla Kvapilová

6.11.2011

Etický kodex pro auditory a účetní znalce

- ✘ vydala Mezinárodní federace účetních IFAC
- ✘ členské organizace IFAC nesmí uplatňovat méně přísné standardy
- ✘ schválen KA ČR s účinností od 1.1.2007, nově pak od 1.1.2011

Základní principy etického chování

- ✘ Integrita
- ✘ Objektivita
- ✘ Odborná způsobilost a řádná péče
- ✘ Důvěrný charakter informací
- ✘ Profesionální jednání

Integrita

- ✘ závazek být poctivý a čestný ve všech profesních a odborných jednáních
- ✘ též nestranné zacházení a pravdomluvnost
- ✘ jméno auditora nesmí být spojováno s výroky, zprávami a informacemi, o nichž se domnívá, že:
 - obsahují významně nesprávné nebo zavádějící informace
 - obsahují výkazy nebo informace připravené nedbale
 - postrádají nebo zastírají informace a mohou být zavádějící
- ✘ není v rozporu, pokud je vydán výrok s výhradou

Objektivita

- ✘ nedělat kompromisy ve svém profesionálním a odborném úsudku z důvodu
 - zaujatosti
 - konfliktu zájmů
 - přílišného ovlivňování dalšími osobami
- ✘ těmto vztahům se musí auditor vyhnout

Odborná způsobilost a řádná péče

- ✘ udržovat si odborné znalosti a dovednosti na požadované úrovni tak, aby bylo zajištěno poskytnutí kvalifikované odborné služby
- ✘ získání + udržování odborné způsobilosti
- ✘ používání ROZUMNÉHO ÚSUDKU při aplikaci odborných znalostí a zkušeností

Důvěrný charakter informací

- ✘ neuvádět mimo firmu získané důvěrné informace
- ✘ nepoužívat důvěrné informace k osobní výhodě nebo pro potřeby třetích stran
- ✘ riziko neúmyslného prozrazení mj. nejbližším rodinným příslušníkům
- ✘ trvá i po ukončení smluvního vztahu, mohou však být použity získané zkušenosti
- ✘ podmínky zveřejnění důvěrných informací:
 - vyplývá ze zákona , schválení klientem
- ✘ nutno posoudit ohrožení zájmů zúčastněných stran a zda informace neobsahují neověřená fakta nebo neprokázané závěry

Profesionální jednání

- ✘ dodržování všech příslušných zákonů a regulatorních požadavků tak, aby se vyhnul jednání, které by mohlo diskreditovat profesi
- ✘ zdržet se aktivit, o nichž by se mohla DOSTATEČNĚ INFORMOVANÁ TŘETÍ STRANA ZNALÁ SOUVISEJÍCÍCH FAKTŮ DOMNÍVAT, že negativně ovlivňují dobré jméno profese
- ✘ zákaz nepřiměřeného vyzvedávání nabízených služeb, odborné kvalifikace nebo zkušeností
- ✘ zákaz posměšného komentování práce druhých nebo neadekvátní porovnání

Hrozby a rizika ohrožující základní principy

- ✘ Vlastní zainterесovanost
- ✘ Prověrka po sobě samém
- ✘ Protekční vztah
- ✘ Spřízněnost
- ✘ Vydíratelnost

Koncepční rámec - uplatnění

- ✘ Identifikace hrozeb a rizik ohrožujících dodržování základních etických principů
- ✘ Vyhodnocení jejich významnosti

pokud nejsou identifikované hrozby zcela zřejmě nevýznamné, pak:

- ✘ Aplikace zabezpečovacích prvků k eliminaci hrozeb a rizik nebo jejich snížení na přijatelnou úroveň

Zabezpečovací prvky

- ✘ Připravené profesními orgány, legislativou nebo regulatorními orgány
 - požadavky na vzdělání, profesní přípravu, vstup do profese, profesní rozvoj, profesní standardy, disciplinární procedury profesních orgánů

- ✘ V rámci pracovního prostředí
 - v rámci pracovního prostředí firmy
 - v rámci prací na zakázce

- ✘ V rámci klientem uplatňovaných postupů

Zabezpečovací prvky v pracovním prostředí

- použití rozumného úsudku, v úvahu, co by ROZUMNĚ INFORMOVANÁ TŘETÍ STRANA MAJÍCÍ K DISPOZICI POTŘEBNÉ INFORMACE považovala za přijatelné
- v rámci pracovního prostředí firmy
 - interní metodiky a postupy, disciplinární mechanismus, dohled nad fungováním systémů prověrky kvality zakázek
- v rámci prací na zakázce
 - rozsah poskytovaných služeb, rotace výše postavených členů týmu

Další oblasti upravené Etickým kodexem

✘ Získávání zakázek

- akceptace klienta, akceptace zakázky, změny

✘ Konflikty zájmů

- služby klientům, jejichž zájmy jsou v konfliktu
- souhlas klienta, oddělené týmy, uložení dat

✘ Alternativní stanoviska

- poskytnutí dalšího stanoviska nebo vyjádření k subjektu, který není klientem
- kontaktování stávajícího auditora

Další oblasti upravené Etickým kodexem

- ✘ Honoráře a ostatní způsoby odměňování
 - opodstatněný honorář, rozdílné nejsou neetické
 - neověřovací zakázky, provize
- ✘ Propagace odborných služeb
 - neznevažovat profesi
- ✘ Dary a pohostinnost
 - standardní, pokud by dar nebo pohostinnost rozumně informovaná třetí strana znala všech souvislostí považovala za zcela zřejmě nevýznamný

Další oblasti upravené Etickým kodexem

✘ Správa clientských aktiv

- vedení aktiv odděleně, pouze k určeným účelům

✘ Objektivita při poskytování všech služeb

- zájmy nebo vztahy s klientem, jeho vedoucími představiteli nebo zaměstnanci

✘ - nezávislost mysli – názor nezatížený jakýmkoli vlivy poškozujícími odborný úsudek a umožňuje jednat poctivě, objektivně a s profesionálním skepticismem

- nezávislost chování – zamezení skutečností a okolností, ze kterých by logicky uvažující a poučené třetí strana disponující veškerými věcně příslušnými informacemi mohla logicky odvodit, že došlo k ohrožení bezúhonnosti, objektivity a profesionálního skepticismu firmy nebo člena týmu

Mezinárodní standardy pro řízení kvality (ISQC)

- ✘ základní principy a postupy společnostem provádějícími audity, prověrky historických finančních informací, ostatní ověřovací zakázky a související služby
- ✘ odpovědnost společnosti za SYSTEM ŘÍZENÍ KVALITY ověřovacích zakázek a souvisejících služeb
- ✘ vytvořit takový systém řízení kvality, který poskytne přiměřenou jistotu, že společnost i její pracovníci dodržují odborné předpisy, regulační a právní předpisy a že zprávy vydávané společností nebo partnery odpovědnými za zakázku jsou přiměřené daným okolnostem

Prvky systému řízení kvality společnosti

- ✘ odpovědnost vedení společnosti za kvalitu
- ✘ relevantní etické požadavky
- ✘ přijetí a pokračování vztahů s klientem a zvláštní zakázky
- ✘ lidské zdroje
- ✘ provedení zakázky
- ✘ průběžné monitorování

Odpovědnost vedení společnosti za kvalitu

- ✘ kvalita zásadním aspektem při provádění zakázek
- ✘ společnost stanoví takové zásady a postupy, které budou posilovat vnitřní kulturu společnosti
- ✘ úplné převzetí odpovědnosti za systém řízení kvality společnosti řídicím orgánem společnosti
- ✘ osoby, kterým byla přidělena přímá odpovědnost za systém řízení kvality - nutné dostatečné a odpovídající zkušenosti a schopnosti a potřebné pravomoci

Etické požadavky

- ✘ obsaženy zejména v Etickém kodexu IFAC, případně v národních předpisech
- ✘ hlavní principy profesní etiky – bezúhonnost, integrita, objektivita, odborná způsobilost a náležitá péče, zachování důvěrnosti informací a profesionální jednání
- ✘ společnost je povinna zavést zásady a postupy poskytující přiměřenou jistotu, že společnost i její pracovníci dodržují příslušné etické požadavky
- ✘ nejméně jednou za rok společnost obdrží od všech svých pracovníků, kterých se týkají požadavky nezávislosti, písemné potvrzení, že dodržují zásady a postupy v oblasti nezávislosti

Přijetí a pokračování vztahů s klientem a zvláštní zakázky

✘ posouzení bezúhonnosti klienta

- dobré jméno majoritních vlastníků, vedení společnosti a propojených osob
 - povaha podnikatelských činností klienta a jeho obchodních praktik
 - postoj k interpretaci účetních standardů, vnitřní kontrolní prostředí
 - náznaky omezení v rozsahu práce, náznaky podílení se na trestné činnosti
 - důvody pro jmenování nové společnosti a neobnovení vztahu s předchozí
- Společnost naváže (nebo bude pokračovat) pouze v takových vztazích a zakázkách, kdy posoudila bezúhonnost klienta a nemá informace, které by ji vedly k závěru, že klient tyto vlastnosti postrádá.

✘ posouzení, zda je společnost způsobilá provádět zakázku a a splňuje etické požadavky

- má k jejímu provedení schopnosti, čas a zdroje
- pracovníci společnosti mají znalosti a zkušenosti z příslušného oboru
- nedojde ke vzniku reálného nebo potenciálního střetu zájmů

Lidské zdroje

- ✘ společnost musí mít dostatečný počet pracovníků s potřebnými schopnostmi, způsobilostí, oddaných etickým principům, potřebných k provedení jejích zakázek v souladu s odbornými, regulačními a právními předpisy, kteří umožní společnosti nebo partnerům odpovědným za zakázku vydávat zprávy přiměřené daným okolnostem
- ✘ pro každou zakázku musí být přidělena odpovědnost partnerovi odpovědnému za zakázku, což je osoba ve společnosti, která odpovídá za zakázku a za její provedení a za zprávu vydávanou jménem společnosti

Provedení zakázky

- ✘ takové zásady a postupy, které poskytnou přiměřenou jistotu, že zakázky jsou prováděny v souladu s odbornými standardy, regulačními a právními předpisy a že společnost nebo partneři odpovědní za zakázku vydávají zprávy, které jsou přiměřené daným okolnostem
- stanovení zásad a postupů pro prověrku řízení kvality u zakázek
- ✘ objektivní hodnocení významných úsudků týmu provádějícího zakázku a závěrů
- ✘ nutnost stanovení kritéria, podle nichž se hodnotí všechny ověřovací zakázky a související služby
- ✘ musí být dokončena před vydáním zprávy
- ✘ určení odborníka provádějícího prověrku řízení kvality
- ✘ dokumentace prověrky řízení kvality na zakázce a dokumentace zakázky

Průběžné monitorování

- ✘ proces průběžného posuzování a vyhodnocování systému řízení kvality společnosti, včetně pravidelného přezkoumávání vybraných dokončených zakázek
- ✘ jednou ročně informace o výsledcích kontroly řízení systému kvality
- ✘ společnost je povinna stanovit takové zásady a postupy, které jí poskytnou přiměřenou jistotu, že zásady a postupy týkající se systému řízení kvality jsou náležité, přiměřené, fungují efektivně a v praxi jsou dodržovány